

Vnitřní trh EU

– úloha spotřebitelské organizace

Libor Dupal

Obsah prezentace

- **Vnitřní trh**
- **Struktury pro zapojení spotřebitelů**
  - Mezinárodní
  - Evropská
  - Národní
- **Zapojení spotřebitelské organizace v ČR**

Vnitřní trh EU

- **Založen na čtyřech svobodách**

- **Volný pohyb výrobků**
- **Volný pohyb služeb**
- **Volný pohyb osob**
- **Volný pohyb kapitálu**

Spotřebitelských zájmů se týkají zejména výroby a služby;

Nejpropracovanější je volný pohyb výrobků a proto i ochrana spotřebitelů s nimi související;

Významně se rozšiřuje regulace služeb – např. finanční služby

Vnitřní trh EU

- **Úprava vztahů na trhu**
  - **Zakládající smlouvy**
  - **Harmonizace na evropské úrovni**
  - **Neharmonizovaná sféra**
    - **Regulace na národní úrovni, principy vzájemného uznávání**
    - **Bez regulace, tzv. samoregulace**
  - **Technická normalizace – technické normy (TN) obecně nezávazné**
  - **Návaznost TN na právní předpisy – presumpce shody**

Vnitřní trh EU

- **Zájmy spotřebitelů – úloha pro neziskové organizace**
  - Aby uvedené regulované vztahy fungovaly, byly řádně uplatňovány, popř. vymáhány;
  - Aby byly správně a dobře (pro spotřebitele, ale i pro fungování ekonomiky obecně) formulovány;
  - Aby nedocházelo k poškozování spotřebitele tam, kde neexistuje regulace;
  - Aby se mu dostávalo účinné pomoci v jeho sporech; spotřebitel je slabší stranou a proto mu právo „straní“; to neznamena, že se ho vždy snadno a účinně domůže.

Vnitřní trh EU

- **Zájmy malých a středních podniků:**
  - Možná jiné priority či nástroje k dosažení, ale v zásadě cíle stejné

Struktury pro zapojení spotřebitelů

- **Mezinárodní úroveň**

- **Consumers International**

- nezávislá světová federace spotřebitelských skupin, ochrana a posilování spotřebitelských zájmů kdekoliv
- 220 členských organizací (= právnických osob) ze 115 zemí
- nezisková organizace se sídlem v Londýně
- Rozpočet cca 5,5 mil USD, 1/3 členské příspěvky

Široká působnost včetně technické normalizace

- ISO
- IEC
- (Codex Alimentarius, WHO, ...)

Struktury pro zapojení spotřebitelů

- **Evropská úroveň**

- **BEUC**

- **Evropská spotřebitelská asociace, první lobbystická organizace s cílem ovlivňovat rozhodovací proces**
- **40 členských organizací (= právnických osob) ze 30 zemí**
- **Sídlem v Bruselu**
- **Financována z rozpočtu EK a ze členských příspěvků**

Široká působnost, ale NIKOLIV normalizace: ANEC, odštěpením od BEUC v r. 1995

Struktury pro zapojení spotřebitelů

- **Evropská úroveň**

ANEC - the European consumer voice in standardisation

- zastupující a bránící zájmy spotřebitelů při postupech standardizace a certifikace, včetně politik a legislativy týkajících se normalizace
- členy jsou fyzické osoby jmenované spotřebitelskými organizacemi z členských států a EFTA
- se sídlem v Bruselu
- **Rozpočet cca 1,4 mil EUR – EK + EFTA**

Struktury pro zapojení spotřebitelů

- **Národní úroveň**

- **Spotřebitelské organizace**

- jedna i více v každé zemi (asociace, federace,...)
- velmi odlišná úroveň – kapacita, zázemí, ...
- různé okruhy působnosti a priority.

- **normalizace obvykle není výlučnou aktivitou jednotlivých spotřebitelských organizací;**

- **struktury pro zapojení do normalizace se velmi liší stát od státu;**

- **Koordinace – BEUC, ANEC, CI**

Zapojení spotřebitelů v ČR

- **Více organizací, fragmentace, ale i spolupráce**
- **Poradenství**
- **Osvěta, vzdělávání**
- **Komunikační platformy, projednávání témat, koordinace aktivit (potravin, finanční služby)**
- **Uplatňování předpisů a norem**
- **Tvorba předpisů a norem**
- **Evropská a mezinárodní spolupráce, koordinace aktivit**
- ...

Zapojení spotřebitelů v ČR

- **Příklady témat**

- **Zdravotní nezávadnost dětské obuvi**

- **Publikace – kvalita potravin**

<http://www.konzument.cz/publikace/jak-pozname-kvalitu.php>

- **Publikace pro neslyšící**

<http://www.konzument.cz/publikace/osoby-neslysici/branme-se-spatnym-dluhum.php>

- **Bezpečnost dětských hřišť**

<http://www.overenehriste.cz/znacka-overeny-provoz/graficka-podoba.php>

- **Edukace středoškolské mládeže – klamavá reklama**

<http://www.youtube.com/watch?v=4iyHN9OxeRM&feature=plcp>; www.nekorektni-hubnuti.cz

- **Varujeme seniory před nabídkovými akcemi**

- **Podepsat může, přečíst musíš!**

<http://www.vaspodpis.cz/informacni-materialy.php>

Zapojení spotřebitelů v ČR

- **Normalizace**
  - SČS je zakladatelem obecně prospěšné společnosti **Kabinet pro standardizaci**
  - Podpora zapojení spotřebitelů do technické normalizace
  - Zapojení do práce technických normalizačních komisí
  - Osvěta a vzdělávání
  - Příprava stanovisek a připomínek
  - <http://www.top-normy.cz/>

Děkuji za pozornost

Libor Dupal, kontakty:

dupal@regio.cz

www.konzument.cz

cell: 602 56 18 56